

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਨਿਗਰਾਨ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ.

ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਆਦਿ- ਜਵਾਬ ਦਾਤਾ।

1969 ਦੇ ਪੱਤਰ ਪੋਸਟੋ ਅਪੀਲ ਨੰ. 201.

19 ਮਈ 1971 ਈ

ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਕੈਨਾਲ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ 1873 ਦਾ VIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 30-ਬੀ (3) —ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ—ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਗਰਾਨ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਕੋਪ— ਕੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਵਿਭਾਗੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਸੁਪਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ-ਮੌਜੂਦਾ ਆਉਟ-ਲੈੱਟ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ-ਆਉਟ-ਲੈੱਟ ਦਾ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ- ਅਜਿਹੇ ਆਉਟ-ਲੈੱਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ- ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ" ਹਨ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ (3) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1873 ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੀਮਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ. ਉਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਬੰਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ ਲਈ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। 'ਰਿਵਾਈਜ਼' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ ਹੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। 'ਸੰਸ਼ੋਧਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ

ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੁਪਰਡੈਟਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। (ਪਾਰਾ 9 ਅਤੇ 12)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸੁਪਰਡੈਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਕਿ ਮੰਡਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਰੀ ਕੋਰਡ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਪਾਰਾ 17)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਆਊਟ-ਲੈੱਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਊਟ-ਲੈੱਟ ਦਾ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਊਟ-ਲੈੱਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਦੇ ਵੀ, ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 310-ਬੀ (3) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ।

(ਪਾਰਾ 13)

20 ਦਸੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3474 ਆਫ 1968 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਐਸ . ਸੀ. ਗੋਇਲ, ਵਕੀਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ.ਐਸ. ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ, ਐਮ.ਐਮ. ਪੁੰਡੀ, ਵਕੀਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

(21) ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਰਥਾਤ, ਹੁਕਮ ਚੰਦ, ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਿ. ਕਰਮ ਚੰਦ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਿਵੰਡੀ ਨੇ ਨਾਰਦਰਨ ਇੰਡੀਆ ਕੈਨਾਲ ਐਂਡ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1873 ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਏ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ 19 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਆਊਟਲੈਟ RD 58230/R ਦੌਲਤਪੁਰਾ ਮਾਈਨਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਊਟਲੈਟ RD 64522/R ਦੌਲਤਪੁਰਾ ਮਾਈਨਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੰਚਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ "ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ 19 ਏਕੜ ਖੇਤਰ

_____ ਅਸਥਾਨਬੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੰਚਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਊਟਲੈੱਟ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ। ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਰਿੱਟ ਪੈਟੀਟਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ), ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਹੁਕਮ ਚੰਦ, ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ-

-----ਅਤੇ ਜੰਡੀ ਬਾਈ (ਜੀਵੰਡੀ) -----ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਆਦਿ (ਹਰਬੰਸ

ਸਿੰਗਲਜ਼, ਸੀ.ਜੇ.)
I.L.R. Punjab and Haryana

(1973)3

ਸ਼. ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਊਟਲੈਟ RD 64522/R ਉਸ ਦੇ ਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਆਊਟਲੈਟ RD64522/R ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ 19 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਹਨ।

(3) ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ: 993 ਆਫ਼ 1968, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਆਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਰੀਬ 26 ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਹੇਠਾਂ ਕਿਹਾ:-

“.....ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

19 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਦੇ ਆਊਟਲੈਟ RD 58230/R ਤੋਂ 64522/R ਦੌਲਤਪੁਰਾ ਮਾਈਨਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲੇਦਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ, ਭਾਵ 1965-66, 1966- 67 ਅਤੇ 1967-68 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ 19 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਅੰਕੜੇ, ਅਨੁਬੰਧ ਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਇਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤ ਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ, ਭਾਵ, 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਬਲ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ 19 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ, ਮਿਤੀ 18 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਰਡੀ 58230-ਆਰ ਤੋਂ 64522-ਆਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖਣਾ. ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 19 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਰਡੀ 64522-ਆਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਲ

ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਰੋਤ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਆਉਟਲੈਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੇਗਾ।

I.L.R. Punjab and Haryana

(1973)3

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ:—

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਉਟਲੈਟ RD 64522-R ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਹੁਕਮ ਚੰਦ, ਫਕੀਰ ਚੰਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਆਈ ਹੈ।

(6) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਆਰਡੀ ਦੇ ਆਉਟਲੈਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 64522- ਆਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਆਉਟਲੈਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:-

(1) ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ, ਸੁਪਰਡੈਂਟਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੀ।

(2) ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਨਾਲ

ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

I.L.R. Punjab and Haryana

(1973)3

- (3) ਮਹਿਜ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਜੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਵੇ।

(8) ਸੁਪਰਡੈਟ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ - ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ।

(9) ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸੁਪਰਡੈਟਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੀਮਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।, (ਇੱਥੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਹੋਟ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਹੋਟ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

(10) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ “ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸੀਮਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ। ਉੱਥੇ ਦਾ ਹੱਕ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। (ਹਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਓ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਚੌਧਰੀ, (1) ਵਿਚ ਹੈੱਡਨੋਟ ਦੇਖੋ।

(1) **ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 698.**

ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ. ਉਕਤ ਮਾਮਲਾ ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35(1) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ

ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।"

(11) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਸੀਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਪ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। (3) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ. ਦਿੱਲੀ ਹੋਰ ਐਕਟ ਨੇ "ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਭੇਜਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ"।

(12) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ:

"ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 30-ਏ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ:"

ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡਿੰਗ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਕੋ ਇਕ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ 'ਰਿਵਾਈਜ਼' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ 'ਰਿਵਾਈਜ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਰੋਤ ਨੂੰ 19 ਏਕੜ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤੱਥ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਰਦੇ ਹਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 19 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਸ ਆਊਟਲੈਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਹੋਰ ਘਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ

ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਆਚਰਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਰੋਤ ਵਿੱਚ 19 ਏਕੜ ਦਾ ਰਕਬਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਊਟਲੈਟ ਦਾ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਊਟਲੈਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, 19 ਏਕੜ ਉਸ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

.,(14) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਕੀਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਹ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ Ss. 30 ਅਤੇ 7 30 B)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਰੋਤ ਨੂੰ 19 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਇਹ "ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ" ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਾ ਆਊਟਲੈਟ ਆਰਡੀ 64522/ਆਰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਹੋਈ-ਮੰਡਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(15) ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡਿੰਗ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ ਉਹ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕੀਮ ਲਈ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਰਿਵਾਈਜ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਹੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੰਡ 37 ਦੇ ਵਿੱਚ, 'ਸੰਸ਼ੋਧਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਸੰਸ਼ੋਧਨ'ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੋਧਣਾ, ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ,

ਇੱਕ, ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ।"

ਕਾਰਪਸ ਜੂਰਿਸ ਸੈਕੋਂਡਸ, *L. Punjab and Myanmar*, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (1973)

"ਸ਼ਬਦ 'ਸੋਧ' ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ; ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ; ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਲਈ; ਮੁੜ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ, ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ;

'ਸੋਧ' ਨੂੰ 'ਸੋਧ' ਨਾਲ ਬਦਲਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(16) ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਸਰੋਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉਹ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਏ' ਮਾਰਕ ਵਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਇੱਥੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਨੂੰ 116 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਲ 1965-66 ਵਿੱਚ 112 ਫੀਸਦੀ, ਸਾਲ 1966-67 ਵਿੱਚ 112 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1967-68 ਵਿੱਚ 97.8 ਫੀਸਦੀ, ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 100 ਫੀਸਦੀ, 106 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 86.4 ਫੀਸਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਵੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 89 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 100.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 106.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਿੰਚਾਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੰਚਾਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਬਦੀਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਆਊਟਲੈਟ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਊਟ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਂਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(17) ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਆਇੰਟ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ 1 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ?! ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਿੰਚਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ, ਸਹੀ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗੀ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰੇਗਾ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਆਇਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਰਲੀ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਹੀ ਅੰਕੜੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਸਮੇਂ ਐੱਚ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 416 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35(1) ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(18) ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ) ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

I.L.R. Punjab and Haryana

(1973)3

ਡੋਲਮਿਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ।

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਜੇ.

ਕਰਨਾਲ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕਰਨਾਲ।— ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ।

ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ।-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3060।

20 ਮਈ, 1971

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ I;) — ਧਾਰਾ 20, 21, 36 ਅਤੇ 41— (ਪੰਜਾਬੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨਿਯਮ (1952) — ਨਿਯਮ 7 ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਡੀ-2 — ਫਾਰਮ ਡੀ-2 ਵਿਚ ਧਾਰਾ 20(2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ — ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ - ਕੀ ਲਾਇਸੈਂਸ਼ੁਦਾ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ- ਅਜਿਹੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 9-ਕੀ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ 36-ਜੀ, ਨਿਯਮ 7 ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 9 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ- ਕੀ ਧਾਰਾ 20(2) ਅਤੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ 21(c) ਅਤੇ (d)-ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ- ਕੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ- ਕੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ~ ਜਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 226— ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ — ਕੀ ਇਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ— ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ— ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਦਾ।

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਸੰਚਤ ਰੀਡਿੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੋ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ

ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ , ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ
I.E.R. Punjab and Haryana (1973) 3
ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ